

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Ndc/2/2025
Identifikačné číslo spisu:	1020201539
Dátum vydania rozhodnutia:	19.03.2025
Meno a priezvisko:	Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1020201539.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu EuroSpotrebiteľ, Kysucké Nové Mesto, Sládkovičova 1222/73, IČO: 51428148, proti žalovaným 1/ FUN MEDIA GROUP a. s., Bratislava, Leškova 5, IČO: 44845995, 2/ Mediatex s.r.o., Bratislava, Bojnická 18, IČO: 35763418, 3/ RADIO, a.s., Bratislava, Prešovská 39, IČO: 35771623, o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 9C/8/2024, o nesúhlase s postúpením sporu, takto

rozhodol:

Nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu Krajským súdom v Bratislave je dôvodný.

Na prejednanie sporu je príslušný Krajský súd v Bratislave.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej ako „krajský súd“) prípisom z 19. januára 2024 (č. l. 489) v zmysle § 43 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej ako „CSP“) postúpil spor na prejednanie Mestskému súdu Bratislava IV, a to s odkazom na § 9 písm. a) zákona č. 261/2023 Z. z. o žalobách na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinným od 25. júla 2023, podľa ktorého je na konanie v spotrebiteľských veciach pre obvod Krajského súdu v Bratislave príslušný Mestský súd Bratislava IV. Krajský súd poukázal na skutočnosť, že článkom II. zákona č. 261/2023, s účinnosťou od 25. júla 2023, súčasne došlo k novelizácii Civilného sporového poriadku vypustením § 31 a § 301 až § 306 CSP upravujúcich konanie krajského súdu vo veciach abstraktnej kontroly a k prijatiu prechodných a záverečných ustanovení § 471e k úpravám účinným od 25. júla 2023, v nasledovnom znení: „Konania o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach začaté a právoplatne neskončené do 24. júla 2023 sa dokončia podľa tohto zákona v znení účinnom do 24. júla 2023 na súdoch vecne a miestne príslušných podľa predpisov účinných do 24. júla 2023; to neplatí, ak podľa osobitného predpisu výkon súdnictva prechádza z vecne a miestne príslušného súdu na iný súd.“. Krajský súd mal z uvedeného za to, že je nesporné, že príslušnosť krajského súdu určená pôvodne § 31 CSP sa s účinnosťou od 25. júla 2023 zásadne zmenila, pričom táto zmena zasahuje aj do konaní začatých pred jej účinnosťou. Uvedený záver vyplýva z intertemporálnych ustanovení § 471e CSP, časť vety za bodkočiarkou, ktorá určuje výnimku zo zásady dokončenia veci súdom príslušným v čase začatia konania a aplikuje novú procesnú normu aj na neskončené, (t. j. skôr začaté) konanie. Z

prechodných a záverečných ustanovení § 471e CSP je teda zrejmé, že zásada dokončenia vecí pôvodne príslušným súdom neplatí, ak podľa osobitného predpisu výkon súdnictva prechádza z vecne a miestne príslušného súdu na iný súd. Osobitný právny predpis nie je v CSP bližšie určený, a preto podľa názoru krajského súdu je nutné týmto osobitným predpisom rozumieť zákon č. 261/2023 Z. z., v zmysle ktorého je pre obvod Krajského súdu v Bratislave vo veciach o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach na prejednanie príslušný Mestský súd Bratislava IV. Krajský súd v Bratislave preto dospel k záveru, že s účinnosťou od 25. júla 2023 nie je ďalej vecne, miestne a kauzálne príslušným na konanie, na základe čoho vec postúpil na prejednanie Mestskému súdu Bratislava IV ako vecne, miestne a kauzálne príslušnému.

2. Mestský súd Bratislava IV (ďalej ako „mestský súd“) s postúpením sporu nesúhlasil a predložil súdny spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súdu spoločne nadriadenému podľa ustanovenia § 43 ods. 2 CSP na rozhodnutie o príslušnosti. Mestský súd mal za to, že krajský súd si nesprávne vyložil predmetné ustanovenie § 471e CSP. Uvedeným výkladom nastoleným krajským súdom by došlo k neaplikovateľnosti a bezúčelnosti ustanovenia § 471e CSP, keď všetky konania o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach začaté a právoplatne neskončené do 24. júla 2023 prejednávali a rozhodovali ako kauzálne príslušné výlučne Krajský súd v Bratislave, Krajský súd v Banskej Bystrici a Krajský súd v Košiciach. Priečilo by sa účelu zákona č. 261/2023 Z. z., ako aj ústavnému princípu zákonného sudcu, ak by došlo k zmene zákonného sudcu v už začatom konaní, keď pôvodne príslušný súd nezaniká. Mestský súd poukázal na stanovisko Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky a zároveň na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2Ndc/7/2024, 8Ndc/20/2024, 4Ndc/18/2024, a 2Ndc/18/2024.

3. Podľa § 36 ods. 1 a 2 CSP sa konanie uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

4. Podľa § 43 ods. 1 a 2 CSP ak súd postupom podľa § 40 a § 41 CSP zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená. Ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú sudy viazané.

5. Podľa prechodných ustanovení k úpravám účinným od 25. júla 2023, § 471e CSP sa konania o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach začaté a právoplatne neskončené do 24. júla 2023 dokončia podľa tohto zákona v znení účinnom do 24. júla 2023 na súdoch vecne a miestne príslušných podľa predpisov účinných do 24. júla 2023; to neplatí, ak podľa osobitného predpisu výkon súdnictva prechádza z vecne a miestne príslušného súdu na iný súd.

6. Podľa § 31 písm. a) CSP účinného do 24. júla 2023 je na konanie v sporoch z abstraktnej kontroly v spotrebiteľských veciach príslušný Krajský súd v Bratislave pre obvody Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Nitre, Krajského súdu v Trnave.

7. Podľa § 9 zákona č. 261/2023 Z. z. o žalobách na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov s účinnosťou od 25. júla 2023 je na konanie v sporoch v spotrebiteľských veciach podľa tohto zákona je príslušný Mestský súd Bratislava IV pre obvody Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Trnave a Krajského súdu v Nitre, Okresný súd Banská Bystrica pre obvody Krajského súdu v Banskej Bystrici, Krajského súdu v Žiline a Krajského súdu v Trenčíne, Mestský súd Košice pre obvody Krajského súdu v Košiciach a Krajského súdu v Prešove.

8. Podľa § 28 ods. 1 zákona č. 261/2023 Z. z. o žalobách na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov s účinnosťou od 25. júla 2023 sa ustanovenia tohto zákona použijú na konania o žalobe na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov začaté po 25.

júli 2023.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý je ako súd spoločne nadriadený Krajskému súdu v Bratislave a Mestskému súdu Bratislava IV podľa § 43 ods. 2 CSP príslušný na rozhodnutie o príslušnosti, prejednal vec a dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením veci je dôvodný. Najvyšší súd v plnej miere odkazuje na svoje rozhodnutia sp. zn. 7Ndc/63/2023 z 28. februára 2024, sp. zn. 5Ndc/12/2024 z 25. apríla 2024 a sp. zn. 2Ndc/7/2024 z 29. apríla 2024, ktorými už bola daná nastolená otázka príslušnosti vyriešená, a s ktorými sa v plnej miere stotožňuje.

10. Najvyšší súd v uvedených rozhodnutiach predostrel a na dané naďalej odkazuje, že napriek nie celkom čistému legislatívnemu jazyku aplikovaných prechodných ustanovení, (čo argumentačne využil krajský súd, pozn.) zároveň platí, že ustanovenie § 471e, za bodkočiarkou CSP nie je v okolnostiach posudzovanej veci nijako významné už len z toho dôvodu, že zákon č. 261/2023 Z. z. nebol súčasťou zmien súvisiacich s tzv. súdnou mapou zavedenou zákonom č. 150/2022 Z. z., práve ktorým zmenám (prechod výkonu súdnictva z vecne a miestne príslušného súdu na iný súd) zodpovedá obsah ustanovenia § 471e, za bodkočiarkou CSP. Uvedené nakoniec vyplýva aj z dôvodovej správy zákona č. 261/2023 Z. z. („V súvislosti s novo zavedenou tzv. súdnou mapou toto nebude platiť, ak podľa osobitného predpisu výkon súdnictva prechádza z vecne a miestne príslušného súdu na iný súd.“). Žiada sa dodať, že v zákone č. 150/2022 Z. z. „o novej súdnej mape“ bol krajský súd explicitne označený ako kauzálny súd v sporoch z abstraktnej kontroly v spotrebiteľských veciach (Čl. II, bod 3. - § 31 písm. b) zákona č. 150/2022 Z. z.), a teda sa na neho nemohli vzťahovať účinky prechodu výkonu súdnictva na iný súd. Správne preto uvádza mestský súd, že toto ustanovenie sa na danú vec nemôže vzťahovať (aj) z dôvodu, že krajský súd v dôsledku zmien súvisiacich s tzv. súdnou mapou nezanikol.

10.1. Ustanovenie § 471e, pred bodkočiarkou CSP obsahovo (materiálne) v podstate v zhode s ustanovením § 28 ods. 1 zákona č. 261/2023 Z. z. potvrdzuje, že konania o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach začaté a právoplatne neskončené do účinnosti zákona č. 261/2023 Z. z. sa dokončia podľa doterajšieho/predchádzajúceho predpisu, t. j. tiež v otázke, ktorý súd má vo veci konať a spor rozhodnúť (§ 31 písm. a) CSP v znení účinnom do 24. júla 2023). Na uvedenom nič nemení ani explicitne nevymedzený odkaz na súd kauzálny príslušný, pretože pokiaľ citované zákonné ustanovenie hovorí o súdoch vecne príslušných podľa stavu do 24. júla 2023, tak označenú vecnú príslušnosť je potrebné chápať ako vymedzenie pôsobnosti na riešenie vecí v prvej inštancii medzi súdmi rôzneho druhu. Ide teda o určenie, či v danej veci majú/mali rozhodovať ako súdy prvého stupňa okresné súdy alebo súdy krajské. Je zrejmé, že v okolnostiach posudzovanej veci bol súdom vecne príslušným do 24. júla 2023 krajský súd a nie okresný súd/mestský súd.

10.2. Správnosť vyššie uvedeného potvrdzuje tiež obsah prechodného ustanovenia § 28 ods. 1 zákona č. 261/2023 Z. z., (ktorý bol prijatý nie v dôsledku novej súdnej mapy, ale na základe transpozície záväzných aktov EÚ), keďže konanie o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach (pôvodne podľa CSP) je podmnožinou konania o žalobe na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov (podľa zákona č. 261/2023 Z. z.). Pokiaľ toto prechodné ustanovenie viaže použitie ustanovení (celého) zákona na konania o žalobe na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov začaté po 25. júli 2023, potom sa to nepochybne týka aj ustanovenia § 9 zákona č. 261/2023.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci, vzhľadom na vyššie uvedené, dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením mu veci z Krajského súdu v Bratislave je dôvodný, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia.

12. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.